

המוסד לביטוח לאומי
מחלקת ניידות
שדרות ויצמן 13
ירושלים 91909

טלפון 02-6709337
פקס 02-6463094
ב' בטבת תשס"ח
11 בדצמבר 2007

חוזר 208/07
חוזר ניידות/1851
חוזר שיקום/1237

אל: מנהלי הסניפים
מנהלי סניפי משנה
מנהלי תחום גמלאות
מנהלי מחלקות שיקום
ס. מנהלי תחום גמלאות
ממונים, מרכזים, פקידי תביעות ניידות
מנהלים, מרכזים, פקידי שיקום

הנדון: לימוד נהיגה ברכב לאבזרים מיוחדים למוגבלים בניידות הזקוקים לכסא גלגלים ומשתמשים בו

תקציר

- המוסד מפעיל, כידוע לכם, תוכנית ללימוד נהיגה למוגבלים בניידות החייבים להכנס לרכב כשהם ישובים בכסא גלגלים (להלן - רכב לאבזרים מיוחדים). לשם כך נרכשו שלושה כלי רכב שצוידו באבזרים מיוחדים ובהם מלמדים ששה מורים משלושה בתי ספר שזכו במכרז. מר ציון ברוכים מרכז את התוכנית ללימודי נהיגה.
- זכאים לקבל שיעורי נהיגה במסגרת התוכנית אנשים עם מוגבלות שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים (להלן - המכון) קבע שהם זקוקים לרכב לאבזרים מיוחדים והם אחד מאלה:
  - (1) חסר רישיון נהיגה שאינו פסול מלנהוג.
  - (2) בעל רישיון נהיגה שחייב במבחן נהיגה חוזר (מה שהיה בעבר מבחן שליטה)
  - (3) בעל רישיון נהיגה שהמכון אישר לו רכב לאבזרים מיוחדים והוא מבקש לקבל שיעורי נהיגה בטרם ירכוש רכב זה על מנת לבדוק האם הרכב שאושר לו מתאים למגבלותיו.
- שיפור נהלים:
  - (1) הוספנו הנחיה למיצוי זכויות, על פיה ישלח למוגבלים בניידות, החייבים לעבור מבחן נהיגה חוזר - מכתב שבו מודיע להם פקיד התביעות שהם זכאים לקבל שיעורי נהיגה.
  - (2) ניסחנו עבור פקיד התביעות מכתבים לעניין הטיפול בבקשות ללימודי נהיגה.
  - (3) שיפרנו את כלי הבקרה על אופן התנהלות שיעורי הנהיגה על מנת לאפשר למוגבל בניידות לקבל רישיון נהיגה או לעבור בהצלחה מבחן שליטה בהקדם האפשרי.

א. מבוא

המוסד לביטוח לאומי מפעיל, כידוע, תוכנית ללימוד נהיגה למוגבלים בניידות החייבים לנהוג ברכב אליו הם נכנסים כשהם ישובים בכסא גלגלים (להלן – רכב לאבזרים מיוחדים). שיעורי הנהיגה ממומנים ע"י אגף השיקום. להפעלת התוכנית נרכשו שלושה כלי רכב במימון הקרן לפיתוח שירותים לנכים. המכוניות מצוידות באבזרי הנהיגה שהמכון נוהג לאשר אותם כחיוניים לנהיגה.

התוכנית מנוהלת באמצעות שלושה בתי ספר לנהיגה שזכו במכרז, כל ביי"ס מפעיל רכב אחד שבו מלמדים לסירוגין שני מורים :

ביי"ס הקרייה - נותן שיעורי נהיגה לתלמידים באזור הצפון.

ביי"ס מסדה - נותן שיעורי נהיגה באזור המרכז.

ביי"ס קשר - נותן שיעורי נהיגה לתלמידים באזור הדרום.

מאז הפעלת שלושת כלי הרכב, מי שמבקש ללמוד נהיגה משולב מייד במערך שיעורי הנהיגה ואינו צריך להמתין בתור.

ב. כללי הזכאות

(1) למי שאין לו רישיון נהיגה

מוגבל בניידות בן 17 ומעלה - רשאי להגיש בקשה ללימוד נהיגה אם מתקיימים בו שני התנאים הבאים :

- המכון לא קבע שהוא פסול מלנהוג.
- המכון המליץ לגביו על רכב לאבזרים מיוחדים.

(2) למי שיש לו רישיון נהיגה בר תוקף

- המכון קבע שעליו לעבור מבחן נהיגה חוזר (=בעבר מבחן שליטה) ברכב לאבזרים מיוחדים והוא מבקש לקבל שיעורים לקראת המבחן.
- המכון המליץ לגביו על רכב לאבזרים מיוחדים, ולפני הרכישה הוא מעוניין להתנסות בנהיגה ברכב כזה.

ג. נהלי הטיפול

1. כאשר המבקש ללמוד נהיגה ברכב לאבזרים מיוחדים מגיש תביעה להטבות נוספות- בקשתו ללימוד נהיגה תהיה באמצעות טופס תביעה לגמלת ניידות (ב"ל 8200). יש לרשום במסך 220 את מועד קבלת הבקשה.
2. כאשר המבקש ללמוד נהיגה מקבל הטבות ואינו נדרש להגיש תביעה בגין הטבות נוספות (אמצע תקופה) – בקשתו ללימוד נהיגה תהיה באמצעות טופס בקשה ללימוד נהיגה (ב"ל 8261) הנמצא במערכת טפסים.
2. פקיד תביעות ניידות יבחן את הבקשה ויחליט האם המבקש עונה על כללי הזכאות. לשם כך :

- יבדוק האם הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים אישרה שהתובע זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו.

- לגבי חסר רשיון נהיגה

יפנה למכון שתי שאלות האם :

(1) התובע אינו פסול מלנהוג.

(2) הוועדה לגודל רכב תאשר לו רכב לאבזרים מיוחדים.

הפנייה למכון

עם ההפנייה למכון יש לפתוח במסך 110 הפנייה למכון – גודל רכב. במקרה בו המכון מפנה את התובע לבדיקת כשירות נהיגה, לצורך קבלת החלטה לעניין מסוגלותו לנהוג, יש להפסיק את הטיפול בתביעה ולציין במסך 220 את סיבת הפסקת הטיפול: מש – מבחן שליטה / כ"נ.

- לגבי בעל רשיון נהיגה –

יבדוק האם הוועדה לגודל רכב אישרה לו רכב לאבזרים מיוחדים והוא אחד מאלה :

א. הוא נדרש לעשות מבחן שליטה ;

ב. המכון אישר לו רכב לאבזרים מיוחדים והוא מבקש לקבל מספר שיעורי נהיגה בטרם יקבל

החלטה האם לרכוש את הרכב שאושר לו.

3. פקיד התביעות ישלח אל המבקש הודעה על ההחלטה בדבר בקשתו ללמוד נהיגה ויסגור את הבקשה במסך 220 .

אישור לימודי נהיגה

4. פקיד התביעות יעביר את העתק הבקשה שמולאה ע"י המבקש וכן העתק ההודעה על אישור הזכאות למימון הלימודים למר ציון ברוכים, אגף גמלאות נכות, משרד ראשי, המרכז את התכנית ללימודי הנהיגה.

5. מר ציון ברוכים יפנה אל אחד מבתי הספר לנהיגה (בהתאם למקום מגוריו של המבקש) לתיאום שיעורים עם התלמיד.

♥ **בכל מקרה שבו המכון מבקש שמוגבל בניידות יעבור מבחן שליטה, והוא זכאי לקבל שיעורי נהיגה – יש לשלוח לו טופס תביעה לגמלת ניידות בצירוף מכתב הסבר.**

הפנייה למבחן שליטה

♥ **תינתן עדיפות למי שמבקש לקבל שיעורי נהיגה לקראת מבחן שליטה.**

6. מר ציון ברוכים יעביר אחת ל-6 חודשים דו"ח לאגף השיקום על התקדמותו של התלמיד בשיעורי הנהיגה.

שאלון למורה

7. התשלומים למורה הנהיגה יבוצעו ע"י המשרד הראשי.

את החוזר כתבה דיצה נחמדי

בברכה,

ברוריה סלפון
מנהלת אגף השיקום

עירית פלדמן
מנהלת אגף נכויות